

SİİRT ARAPÇASININ TÜRKÇEYLE ZENGİNLEŞTİRİLMESİ

Enrichment of Siirt Arabic with Turkish

M. Malik BANKIR¹ - Yılmaz AKDEMİR²

Geliş Tarihi: 24.02.2017 / Kabul Tarihi: 17.03.2017

Öz

Bu çalışmamızda dilin sadece bir iletişim aracı olmadığını bunun yanı sıra çok daha önemli unsurları içerdiğini belirtmeye çalışacağız. Dili her bilim dalı kendisine göre bir araç olarak kullandığı gibi dil de her bilim dalından kendince faydalanmak zorundadır. Öncelikle dil her şeyden önce bir iletişim aracıdır. Fakat dile iletişim aracı olarak bakmamak gerekir. Dilin bireyler arasındaki iletişim fonksiyonunun yanında, kültürel, toplumsal, beyinsel, mantıksal, matematiksel, biyolojik, fizyolojik, kimyasal; sosyolojik, psikolojik ve stratejik fonksiyonları da vardır.

Anahtar Kelimeler: İki Dillilik, Çok Dillilik, Dil, Kültür, Gelişim, Beyin, Psikolinguistik, Sosyolinguistik.

Abstract

In this study, it will be tried to explain that language is not only a means of communication but also contains much more important properties. Every science uses language as a tool according to its own logic as well as the language itself has to benefit from every science. First of all, language is a communication tool before anything else. But it should not be looked at it as a communication tool. In addition to the language's communication function among individuals, it has functions of cultural, social, cerebral, logical, mathematical, biological, physiological, chemical, psychological and strategic functions.

Keywords: Bilingualism, Multilingualism, Language, Culture, Development, Brain, Psycholinguistic, Sociolinguistic.

1 Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı B - lümü Öğretim Üyesi , mmalikbankir@kastamonu.edu.tr

2 Yrd. Doç. Dr., Siirt Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, yilmazakdemir@msn.com

Giriş

Evrende birçok unsur bir dereceye kadar insanoğlunun elinde olmasına rağmen kişinin ebeveynini, etnisitesini, doğduğu yeri, tarihini, ana dilini, belli bir döneme kadar çevresini tercih etme ve seçme imkânı yoktur. Bunun yanında insanlar bazen de yaşadıkları coğrafya içerisinde tek dilli ortamda bulunmayabilirler. Çeşitli sebeplerden ötürü birden fazla dilli ortamlarda yaşamlarını sürdürmek zorunda kalabilirler. Bunlar içerisinde coğrafya en önemli belirleyicilerden biri olmakla beraber dünyadaki ve insanlardaki çok yönlü etkileşimler bunda rol oynamaktadır.

Birey, birey olma özelliğini kazandıktan sonra, içinde bulunduğu toplumu, çevresi ve birlikte yaşadığı ailesi ile ilgili olguları kabul etme ya da etmeme yeteneği olan intibak (uyum) edinimini ve yeteneğini göstermek zorundadır. Bu edinim ve yeteneğin tam sağlıklı gelişmesi için birey ne kendinden ödün verme ne de toplumsal kuralları hiçe sayma serbestiyetine sahiptir. Bu ikisinin doğrusal bir şekilde birlikte yürümesi durumu bireyselleşme, kültürleşme, kendini kabul ettirme ve toplumsallaşma süreçlerini oluşturur. Kültürleşme ve toplumsallaşmanın birbiriyle denk yürümemesi hâlinde ayrımcılık, parçalanma, küçülme, parçacıklara bölünme ve zamanla yok olma durumlarından biri veya birkaçının ortaya çıkması kaçınılmaz olur. Bireyselleşme, kültürleşme ve toplumsallaşma süreçleri yaşanırken çeşitli çatışmaların meydana gelmesi her zaman göz önünde bulundurulması gereken bir noktadır. Bunun göz ardı edilmesi durumunda ise çatışma olayı sadece bireyselleşme, kültürleşme ve toplumsallaşma alanlarında olmaz. Çatışma, hayatın her alanında ve çok yönlü bir şekilde gerçekleşebilir. Bireyin kendisinde de, içinde yaşadığı, büyüdüğü aile ortamında da, toplumda da çatışma olabilir ve olması da gerekir. Bu çatışmanın oranlarını belirleyen, ona ölçü ve denklik bağlantısı kuran ise beyin ve mantıktır.

Anne rahmine düşen birey, psikolojik ve biyolojik gelişimi bir dereceye ulaştıktan sonra dünyaya gelir; fakat bu gelişme bitmiş değildir. Doğum sonrasında da özellikle psikolojik gelişme ve beyinsel gelişme yaşam boyu devam edecektir. Bu yüzden dil ve beyin ilişkisi her dönemde her filozof ve bilim adamının üzerinde kafa yordığı bir konu olmuştur. Çünkü birey düşünme melekesini kelimeler vasıtasıyla geliştirmektedir. O hâlde bireyin kullanabildiği kelime hazinesi kapasitesince beyni kullanabilme kapasitesi de aynı oranda olacaktır.

Gelişmiş ülkelerin günümüzdeki dinamikleri incelendiğinde, egemenlikleri altına almak istedikleri ülke veya milletlerin sosyokültürel, psikolingüistik yapılarını, tarih ve edebiyatlarını o milletlerden daha iyi bilmektedirler. Çünkü bu yapılar özellikle dil ve tarih bir milleti her yönüyle ortaya koymak, tanımak için önemli iki unsurdur. Fakat Osmanlı Devleti bunu hiçbir zaman bu şekilde

düşünmediği için Osmanlı devletinin birer mensubu olan aydınlar Arapça, Farsça ve Türkçeyi mükemmel bir şekilde kullanarak Osmanlı Türkçesi gibi zengin bir dil, ihtişamlı bir devlet kurma yanında muhteşem bir de her millete nasip olmayan ve asırlarca süre gelen bir edebiyat vücuda getirmişlerdir.

Düşünme, karar verme ve iletişim aracı olan dil, aynı zamanda öğrenme, öğretme ve model olma mekanizmasının da en gelişmiş aracıdır. Her ülkenin kendine özgü eğitim ve öğretim dili olarak kabul ettiği bir resmi dili mevcuttur. O ülke, eğitim ve öğretim ihtiyacını bu resmi dil üzerinden gidermeye çalışır. Çoğu ülkede de bu resmi dilin yanında bir de o ülkede yaşayıp farklı bir ana dile sahip bireyler farklı sorunlarla karşılaşabilirler. Bu durumda olan kişilere iki veya çok dilli bireyler denilmektedir.

Dil, bireyin içinde yaşadığı toplumla uyumunu sağlayan en önemli araçtır. Bireyler içinde yaşadıkları toplum bireyelerine meramlarını eksiksiz bir şekilde anlatmak istediklerinde çok karmaşık olarak nitelendirilen dil vasıtasıyla bunu gerçekleştirirler. Bunu gerçekleştirebilmek için de bireyler; dinleme, konuşma, okuma, yazma, düşünme, düşündüklerini ifade edebilme ve algılama becerilerine ihtiyaç duyarlar. Bunun eksikliği, hem toplumda hem de bireyde en büyük problemlerden biri olan iletişimsizliği doğurur. İletişimsizlik ise sosyal yapı açısından bir çeşit kaostur.

Bu uyum sadece bireyle bireyin uyumu değil; ayrıca bireyin nesneyle, bireyin tabiatla ve bireyin toplumla olan uyumdur.

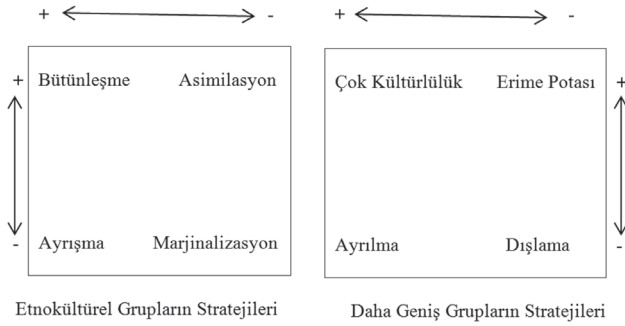
Dilbilimcilere göre iki veya çok dillilik, iki veya ikiden fazla dilin aynı birey tarafından değişimli olarak kullanılmasıdır. Bireyin bu dillere hâkimiyeti ise ayrıca başka bir tartışma konusudur. Doğdukları andan itibaren iki farklı dilin konuşulduğu ortamda yetişen çocuklar doğal bir yolla iki dili de edinebildikleri gibi daha sonra bu ortamlara dâhil olan birey de ikinci dili edinebilir; ancak bireyin o ortama dâhil olduğu andaki yaşı, dile yatkınlığı, dil yapılarının birbirine yakınlığı, çevresi, o dile karşı olan merakı gibi daha birçok etmen bunda etkin rol oynar. Üstelik dilin veya dillerin öğrenilme dereceleri de görecelik gösterir.

Dil, bireyde dil bilgisel açıdan fonolojik, morfolojik, sentaktik ve semantik açılardan da çeşitlilik gösterir. İki veya çok dilli ortamlarda büyüyen çocuklarda bu aşamaların gelişimi de farklılık gösterir. Ayrıca İki veya çok dilli bireylerde dil kullanım özelliği yaşla bağlantılı olduğu gibi bireyin beyin fonksiyonlarıyla da yakın ilişki içindedir. Bu da dil ve beyin ilişkisini akla getirmektedir. Dil ve beyin ilişkisi de Aristo'dan beri bütün filozofların üzerinde düşündükleri bir meseledir. Birden fazla dili öğrenen birey bir dilden öbür dile geçince birçok kodlamayı yapmak zorunda kalacaktır. Bu farklı kodlamalar, beynin gelişmesinde önemli rol

üstlenmektedir. Darwin'in önemli teorilerinden biri olan "kullanılan organ veya organel gelişir, kullanılmayan organ veya organel ise körelir ve zamanla ölür." kuralına göre beyin fonksiyonları da ne kadar çok kullanılırsa o derece gelişir. Dil de bir beyin fonksiyonu olduğuna göre birey ne kadar çok dil bilirse beyin fonksiyonları da o derece faaliyet gösterirler. Hatta bazı çalışmalar, birden fazla dil öğrenen bireyin bir beyin hastalığı olan Alzheimer'a yakalanma riskini oldukça azalttığını ortaya çıkarmıştır. Kanaatimce en az ikinci bir dili öğrenme, beyni besleyen maddi gıdanın yanında farklı bir gıda olmuş olur.

Yeryüzünde her milletin şiiri, masalı, destanı, hikâyesi, kültürü ve düşünce hayatı vardır. Bu birikimler o milletin edebiyatını oluşturur. Edebiyatın da temel malzemesi kelimelerdir. Edebiyat türünden hangi türü ele alırsak alalım o türün de vazgeçilmez unsuru kelimelerdir, kelimelerin farklı şekillerde dizilişidir. Edebiyat kelimesi de etimolojılara göre "edeb لَدَب" kelimesinden türetilmiştir. Edeb kelimesinin tersten okunuşu da "bede' بَدَأ" şeklindedir. "Bede' بَدَأ" kelimesi de sözlükte "başlamak, yeltenmek, başlangıç, önce, başta, ilk, uç" anlamlarına gelmektedir (Bankır 2016: 1). "Edeb لَدَب" kelimesindeki ikinci ve üçüncü harflerin birbirleriyle yer değiştirmesiyle de "ebed أَبَد" kelimesi elde edilir. "Ebed أَبَد" kelimesi de "sonsuz, sonu olmayan, sürekli, her zaman var olan, yok olmayan" anlamlarına gelir. Gerçek edebiyata ulaşan sanatkar da sonsuzluğa ulaşmış, kendi yok olsa da vücuda getirdiği eserleri onu yaşatmaya devam edecektir. Edebi eserlere geçmeyen veya yazıya geçmeyen dil, zamanla işlevselliğini büyük ölçüde kaybeder. Kelimelerin kavram içerikleriyle ilgili olarak dikkatlerinizi İngilizce "world (dünya) ve word (kelime, sözcük)" kelimeleri üzerine de çekmek istiyorum. Dillerde bu tür hususiyetlere rastlamak mümkündür. Böyle kelimeler de gerçekten içi dolu ve birer ruhu olan kelimelerdir. Bu konu, bizi dillerdeki kelimelerin nasıl ortaya çıktığı meselesine götürür ki asıl konumuzdan uzaklaşacağımız için bunun üzerinde fazla durmak istemiyorum (Korkmaz 2003).

Bireysel kültürleşme ve toplumsal kültürleşme modelleri birbirine denk olmalıdır. Aksi takdirde bireyin bu duruma adapte olmamasıyla bireysel sarsıntı, toplumun bunu dışlamasıyla kargaşa kaçınılmaz olur. Çünkü psikolojik kültürleşme teorilerinden biri de bireylerin kültürleşme sürecine katıldıkları oranda farklılaşmanın kaçınılmaz olduğu gerçeğidir. J. W. Berry kültürleşme sürecini gerçekleştiren bireyin iki temel meseleyle başa çıkması gerektiğini ifade eden kültürleşme stratejisi modelini öne sürmüştür. Bunlardan birincisi; kültürleşen bireyin kültürel mirasın korunmasını önemli görüp görmediği, ikinci mesele ise; bireylerin diğer kültürel grupların üyeleri ile teması ve yeni topluma katılmayı ne kadar önemli gördüğüdür. J. W. Berry (s.321) bunu aşağıdaki şekilde tabloştürmüştür:

Yukarıdaki iki model kesiştiğinde Berry; asimilasyon, bütünleşme, ayrışma ve marjinalizasyon olmak üzere dört farklı kültürleşme stratejisi önerir. Asimilasyon, birey kendi kültürel mirasını sürdürmek istemediğinde, diğer kültürlerle yakın etkileşim içinde bulunmayı istediğinde ve yeni toplumun kültürel değerlerini, normlarını, geleneklerini ve göreneklerini benimsediğinde kullanılan stratejidir. Birey kendine özgü kültürlerini korumaya aşırı değer verdiğinde ve yeni toplumun üyeleri ile etkileşimden kaçındıklarında ayrışma stratejisi tanımlanmış olur. Birey bir tarafta kendisine has kültürünün devamına ilgi gösteriyor öbür tarafta diğer gruplarla günlük etkileşimlere giriyorsa bu bütünleşme olarak adlandırılır. Marjinalizasyon durumu ise kültürel sürekliliğinin söz konusu olmadığı ya da buna yönelik bir çabanın harcanmadığı ancak diğer kültür ile de ilişkinin mümkün olmadığı durumlar da görülür. Bu dört durum da kendi içlerinde durağan olmayıp koşullara göre ortaya çıkarlar. Bu durumların genel anlamda mantıksal olarak ortaya çıkma olasılıklarından bütünleşme en çok arzu edilen, bu durumlardan marjinalizasyon ise en az istenilendir. Genel mantık bu şekli kabullenirken farklı tutumlar (etnisite, ideoloji ve politika gibi) bu oranı değiştirebilir. Bu durumda kültürleşme ve adaptasyon süreçleri devreye girer. Bu iki kavram birbirinden farklıdır. Adaptasyon kültürleşmede ortaya çıkan değişikliktir. Adaptasyonun sonucu ise sağlık durumunu, iletişim becerisini, farkındalığı, stresi azaltmayı veya arttırmayı ve kabul edilme duygusunu beraberinde getirir. Adaptasyonun pozitif veya negatif olması beraberinde sağlık olgusunu da getirir. Sağlık riskinde de en çok etkilenen organ ve ortaya çıkan hastalık biçimi kardiyovasküler sistem, metabolik rahatsızlıklar ve kanserdir (Berry vd., 2015: 320- 321). Genel anlamda bu türden aksaklıkların giderilmesi, sağlıklı bir birey ve toplumun oluşturulması için olumlu yönde adaptasyonun sağlanması şarttır.

Kültürleşme adaptasyonunu sağlayan en önemli etmenlerden biri de şüphesiz ki dildir. İki birey farklı iki dili kullanıyorsa ve biri ötekinin dilinden anlamıyorsa bunlar arasındaki iletişim oldukça sınırlı olacaktır. Kelimelerin gerçek veya mecaz anlamda kullanılmaları, kullanılan bu kelimelerle kişinin yüz hatları, jest ve mimikleri, ses tonunda duygusal bir tonlamanın olup olmaması durumu

da anlamı belirleyici ya da farklılaştırıcı hususlardır. Dilin dil bilimsel yönü ve sözcük dağarcığının çok önemli olmasının yanı sıra vurgu ve tonlama da anlamsal bütünlüğü sağlamada çok önemli iki faktördür. Bu hususları net bir şekilde yazı dilinde belirlemediğimiz için F. de Saussure yazı dilini değil konuşma dilini dil olarak kabul etmektedir (Saussure 2001). Kültürler arası jest, mimik, duruş, hareket, hareketsizlik; sembol, figür, amblem; şaka, ciddiyet, sevinç, hüznün, fıkra gibi hususlar da algının vazgeçilmez özellikleridir; bunlar da milletten millete, kültürlerden kültüre farklılık arz etmektedir.

Dil bilimsel, sosyolingüistik ve sosyokültürel açılarından bir insanı iki dilli olarak kabul etmek için bulunduğu toplumsal ortamda her iki dili kullanması gerekmemektedir. Her iki dili kullanıp kullanmama yer ve zamana bağlı olarak bireyin kendi arzusudur. Birey, bir isteği dile getirirken aşağıdaki örneklerden de anlaşılacağı üzere aynı cümle içerisinde farklı dillerden kelimeleri tercih ederek cümle kurabilmektedir. Burada hitap edilen kitle, içinde bulunulan ortam, o anda o ortamda bulunan kişilerin birbiriyle olan samimiyetleri, kişinin o andaki ruh hali, konuşmanın akıcılığı, beynin o andaki çalışma hızı ve kapasitesi, toplumda statü oluşturma, akla ilk gelen kelimeyi kullanmak gibi pek çok etmen rol oynayabilir. İki dilli insanlarda bir arzuyu dile getirmede egemen kültür ve egemen dili de göz ardı etmemek gerekir. Egemen dil bir noktada yazılı dil veya resmi dildir. Dilin veya kültürün egemenliği; ekonomik, topografik ve politik güçle de doğru orantılıdır. Bu güçlerin dengelenmesi dilin kaderini de bir dereceye kadar etkileyebilir. Son zamanlarda bu güçler arasına medyayı da katmak ve medyanın gücünü küçümsemek gerekir.

Berry ve arkadaşları, İki dilin etkileşimi durumunda kültürler arası yetkinlik ve misafir etkinliği terimini kullanırken biz Siirt Arapçası için ev sahibi etkinliği (dominantlık) ve misafir etkinliği (resesiflik) terimlerini kullanmayı yeğledik. Her doğa olayı ve yasası gibi az da olsa yerine göre bu sistem değişebilir. Bu etkileşimde dışsal koşullar, beceriler ve kişilik ön plana çıkmaktadır. Dışsal koşullar terimiyle dilin kendi kanunları dışındaki fiziki ve içsel güdülerini, beceri terimiyle kişinin dili kullanma ve dil edinimi yeteneğini; kişilik terimiyle de kişinin neyi, niçin, nasıl ortaya koyduğunu ve seçiciliğini kast ediyoruz (Berry vd., 2015: 409).

Yukarıda iki veya çok dilliliğin bireysel, toplumsal ve çevresel etkileşimini ana hatlarıyla belirlemeye çalıştık. Ana hatlarıyla çerçevesini çizdiğimiz bu teorik bilgiyi Siirt Arapçasından seçtiğimiz bazı ifadelerle somutlaştırmaya çalışalım:

Siirt Arapçasında kullanılan Bazı Türkçe İsim ve Fiiller

1. Sevev *uyuşturmuş* u hêş sevev ‘emelyet: Uyuşturulduktan sonra ameliyat edildi.

Burada orijinal Siirt Arapçasında var olan ve “bayılma, bayılma, uyuşturma” anlamında bulunan bir sözcük olan “*devh*” veya “*dovh*” fiili kullanılmamakta bunun yerine Türkçe bir fiil kökü olan “bayıl-” eylemi kullanılmaktadır. İfadede yer alan *uyuşturmuş* çekimli fiilinin anlatılan geçmiş zaman şekliyle ifade edilmesi dikkat çekicidir. Cümleyi oluşturan kelimelerde bulunan dış ünsüzlerinin etkisi olabilir. Bu bir müzikalite oluşturma amacı da olabilir. Eğer seslerin birbiriyle uyumu bir müzikalite ise aynı durum diğer örneklerde de söz konusudur.

2. Kıştaralu *ayakkabi* ijdidé: Kendine yeni bir ayakkabı almış.

Siirt Arapçasında ayakkabı anlamında olan “savl” kelimesi yerine Türkçe bir kelime olan “ayakkabı” tercih edilmiştir.

3. Atatürk sevel Cımhuriyé *kurmuş*. : Atatürk Cumhuriyeti kurdu.

Yine bir Türkçe fiil olan “kur-” kullanılmıştır. Ancak burada bir başka önemli husus da cümlenin dizilişinin Türkçe cümle dizilişine göre sıralanmış olduğudur (Özne+(Arapça fiil)+Nesne+Yüklem). Eğer cümledeki Arapça fiil bir kenarda bırakılırsa cümle Türkçe gramer kurallarına göre sıralanmış olmaktadır. Bir başka önemli husus da cümlenin söz diziminde hem Arapça bir fiil olan “seve” (yaptı) ve Türkçe bir fiil olan “kur-” yapılarının birlikte kullanılmış olmasıdır.

4. Velet ey sa'é *yıç'çaloş* : Çocuk bir saattir çalışıyor.

burada yine Arapça karşılığı bulunan bir fiil yerine Türkçe bir eylem olan “çalış-” fiili kullanılmıştır. Bu noktada en dikkat çekici taraf ise “çalış-” fiilinin Arapçaya entegre edilerek fiil sonunda bulunan ve düz-dar bir ünlü olan *ı* vokalinin yuvarlak ve geniş olan *o* vokaline dönüşmesidir.

5. Çêyi héş me kil sâr *demlenmemiş*: Çay henüz demlenmedi.

Burada dikkat çeken özellik, Türkçede de kullanılan ve Arapça bir kelime olan “dem” (çayın kırmızı rengini alması) sözcüğünün yine Türkçede kullanıldığı gibi yapım eki+olumsuzluk+zaman eki şeklindeki bir sıralamayla kullanılmasıdır. Burada tıpkı Türkçede olduğu gibi yabancı bir dilden giren kelimenin yardımcı fiil olarak kullanılmasına benzer (dert et-, merhamet et-, devam et- ...vs.) bir kullanım söz konusudur. Cümlede “dem” sözcüğüne Arapça bir eylem olan “sar” (ol-) fiili yardımcı fiil olarak eklenmiştir. Ancak burada en önemli husus Arapça bir kelime olan “dem” sözcüğünün başka bir dilden (Türkçeden) tekrar alınması sonucu dilin bunu yabancı bir sözcükmüş gibi algılayıp yardımcı bir fiille “sar” (ol-) kullanmış olmasıdır.

6. Héş makı'sar *belli*: Daha belli olmamış.

Türkçe bir kelime olan “belli” sözcüğü yine yardımcı fiil olarak kullanılmıştır.

7. İç'çeğ di yici? : Ne zaman gelecek?

Moğolca ve Eski Türkçede de kullanılan “çak/çağ” (çağ, zaman, vakit, dönem) sözcüğü Siirt Arapçasında diğer Türkçe sözcüklerden farklı olarak içselleştirilmiş ve “Arapçalaştırılmış” denilecek kadar özgün bir kullanıma büründürülmüştür.

8. *baba* ve *anne* sözcükleri de tıpkı Türkçede olduğu gibi Arapçada da kullanılmaktadır. Ancak Siirt Arapçasında anne ve baba kavramlarının karşılıkları da mevcuttur (“im” anne, “ep/eb” baba).

9. Mâç intem berabere: Maç berabere bitti.

Burada İng. “maç” ve Farsça “berabere” sözcükleri Siirt Arapçasına doğrudan değil Türkçe üzerinden dolaylı olarak geçmiştir.

10. Seve hisebu sıfırlamış: Hesabımı sıfırladı.

Burada ekler hariç kullanılan bütün sözcükler Arapçadır. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus tamamen Arapça bir kelime olan “sıfır” sözcüğünün Siirt Arapçasına Türkçe üzerinden bir kullanımla girmiş olması ve bu kullanımın diğer örneklerde de bahsedildiği gibi Türkçe eklerle yapılmış olmasına sebebiyet vermiş olmasıdır. Yani öz Arapça bir sözcük olan “sıfır” Siirt Arapçasında kullanılmamış bunun yerine Türkçe bir kullanım olan “sıfırlamak” deyimini tercih edilmiştir.

Örnekler çoğaltılabilir. Önemli olan örneklerin sadece sözlü dilde kalmaması bunun edebi bir dille işlenip yazıya da aktarılmasıdır. Yazıya aktarılmayan her düşünce ve ifade kaybolup yok olmaya mahkûmdur. İki veya çok dilliliğin -teorik kısımlarda da belirtildiği gibi- bir potansiyel olduğu unutulmamalı ve bu potansiyelin avantaja dönüştürülmesi için çaba sarf edilmelidir.

Osmanlı Türkçesinin meydana getirdiği muhteşem Osmanlı Edebiyatı gibi bir edebiyat tekrar Siirt Arapçasıyla işlenip yoğunlaştırılabilir. Osmanlı edebiyatı göz önünde bulundurularak yeni eserler vücuda getirilmelidir. Böylece daha güçlü bir milli birlik, beraberlik şuuru oluşturulmuş ve pekiştirilmiş olur.

KAYNAKÇA

- Bankır, M. Malik. (2016). Haydar Baba'ya Selam Şiirine Farklı Bir Bakış. *I. Milletler Arası Türkiye-Azerbaycan Münasebetleri Sempozyumu, 12-14 Mayıs*.
- Berry, John W. Ve Diğerleri. (2015). *Kültürlerarası Psikoloji*. Nobel Akademik Yayıncılık: Ankara.
- Korkmaz, Zeynep. (2003). *Türkiye Türkçesinin Grameri (Şekil Bilgisi)*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.
- Saussure, Ferdinand. (2001). *Genel Dilbilim Dersleri*. (Çev. Berke Vardar). Multilingual Yabancı Dil Yayınları: Ankara.